

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér.
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Karácsonyi iparpártolás.

Sohasem volt nagyobb jelentősége a karácsonyi iparpártolásnak, mint a mai általános gazdasági pangás szomorú évében.

Mindnyájan tudjuk, hogy rendes körülmények között karácsony előtt részint karácsonyi ajándékok címén, részint szükségleti cikkekért több, mint száz milliót költ el az ország. Még a mai válságos időben is legalább 21 millióra tehető ez az összeg, mert az ország 21 millió lakosából egy-egy koronát mindenki elvásárol.

Okos iparpártolással ebből a nagy pénzösszezből legalább pár milliót megmenthetnénk.

Mert ne higyjük, hogy a jól szervezett akció hatástalan.

Fényes példa reá a magyar tanszeriparpártolás, amely a multhoz képest évi ötven millióval gazdagítja hazánkat. Közös, vállvetett munka tette lehetővé, hogy tanszerekért 60 millió helyett már csak tíz milliót adunk a külföldnek; közös, jól szervezett akcióval tehetjük sikeressé a karácsonyi vásárt is.

Szervezkedjünk tehát községenként, sőt családonként, egyedenként.

Minden faluban, hívja össze a népet a község házába a pap, tanító, jegyző, birtokos. Magyarazza meg ott az iparpártolás országos jelentőségét és egyéni hasznát. Fejtse ki, hogy a mai általános szegénységnek, és drágaságnak az évi kétezer milliónyi behozatal a fő oka. Azután vegye rá a község népét, hogy karácsonyi ajándéknak csakis hönit tárgyat vásároljon.

Az ajándék, a figyelem jele; ajándéknak bármi csinos hönit tárgy alkalmas. Etéren a luxus magunk és hazánk ellen elkövetett bűn, amelynek már is százezrek a siratói. A közsé-

gek vezérei szerezzék meg a Hazai Ipari Beszerzési források füzetes kiadását, amelynek több, mint ötezer fölsorolt készítményéből ki-ki tetszése szerint válogathat.

Ezt a tíz füzetből álló munkát, a kereskedelmi miniszter támogatásával a hazai keresk. és iparkamarák és a Magyar Védő Egyesület adták ki. Ez utóbbi bárkinek ingyen megküldi (Budapest, Szentkirályi-u. 3.) E címjegyzék alapján egyesült erővel bírják rá a kereskedőket, hogy ezekből rendeljenek ajándéktárgyakat. De e címjegyzék nélkül is, pártolhatják a saját iparukat olyanformán, hogy ha minden családnak, illetőleg mindenki ott vásárol, ahol biztosan tudja, hogy magyar árut kap.

Városokban még könnyebb a szervezkedés. Itt az intelligens társadalom az iparosok, kereskedők bevonásával az időpazarló, formányi vásárt. Szükség esetén az is elegendő, hogy ha a kereskedők kirakataikban megjelölik a magyar eredetű cikket.

Igy lehetne karácsony előtt a külföldre vándorló sok-sok millióból legalább néhányat megmenteni. Ez a pár millió korona tiszta haszon volna, melyből mind az eladó, mind a vevő egyaránt részesülne mert ez a pénz itt maradna az országban, hogy enyhítse az általános szegénységet.

Vonjuk be e nemes és praktikus mozgalomba a polgárságot, a népet, az ifjúságot s főképp a hölgyközönséget, hogy ne kelljen ezt a szerencsétlen 1913-iki évet a végén is huszharminc millió veszteséggel befejezni.

A mondottak megvalósítására föl hívjuk tehát az összes illetékesek figyelmét: iparosokat, kereskedőket és a nagyközönséget egyaránt, mert az ő kezükben van a siker kulcsa.

A szeretet ünnepének közeledtével gondoljunk szeretettel a szegény ország sok ezer szegény iparosaira és éhezõ munkására.

Szervezkedjünk és okosan cselekedjünk ha egyszer már mindnyájan boldog karácsonyra várakozunk!

Pénz és kenyér.

Igen, pénz és kenyér!... Ezért küzdünk és ezért harcolunk szakadatlanul. Néha a roskadozásig. És álljuk a nagy harcot megfogyatkozott erővel is, mert nem tehetünk másként. Sokszor harcolunk úgy is, hogy szinte magunk is rösteljük orcapiritó helyzetünket, amelybe a kenyérkérdés sodor; de nem tehetünk másként.

Igy kell cselekednünk: rákényszerít bennünket az élet, mert azt tartjuk, azt hisszük, hogy az egyetlen igazi kincs, ami az embernek adatott ezen a földön: az élet, amelyet megtartani a legnagyobb küzdelmek árán is kötelességünk.

A kenyér. Aki a föld rögös utait tapossa, kivétel nélkül tudja, mit jelent ez a szó. És arról is alig kell szót vesztegetni, hogy mi az a kenyérharc, mi a kenyéririgység, mi az, amikor valakitől a kenyeret elveszik.

És hosszú évek során mind nehezebb lesz megkeresni a kenyeret.

Első pilanatban azt sem lehet tudni miért, hogyan ez a nagy változás?

Mert pár évtizeddel ezelőtt felényi darab kenyér is elég volt az embereknek, mint ma és mert a kereseti viszonyok is változtak és javultak; többet is biztosabban lehet keresni és mégis ott tartunk, amint Madách írja az Ember tragédiájában: „Sok az eszkimó, kevés a foka.” — Azaz több embernek kellene és nagyobb darab kenyér, mint amekkora az embereknek jut.

December van. Benne vagyunk a télben, amely pörére vetkőztet minden nyomorúságot, amely az

éhezők és didergők óriási csoportját állítja a világ elé.

És évről évre van így. Az idén talán még sokkal veszedelmesebb arányban, mint máskor. Hiszen évtizedek óta nem volt arra példa Magyarországon, hogy a munkanélküliek az ország fővárosában hangosan követeljenek munkát és kenyeret és ez most bekövetkezett.

Mi az oka?

Talán nem kell nagyon böven még csak magyarázgatni sem.

Soha annyi ember nem vesztette a kenyerét Magyarországon, mint az elmúlt évben.

Tessék megnézni, hány gyár szüntette be az üzemet, hány nagyvállalat jutott csődbe, hány boltot csuktak be? S mindez egyetlen okon történt, azon, hogy nem volt pénz.

Már pedig a pénz és a kenyér egy fogalom.

Az a tréfásan duhaj nótá, amelyet tíz év előtt harsogtatott minden zenekar: „Ha lesz pénzem, veszek kenyeret; ha nincs pénzem, nézem az eget” voltaképpen a legnagyobb életbölcselet.

Mert így van, hiába, ki tudná egyszerre megváltoztatni a közgazdasági helyzetet úgy, hogy mindenki érezze azt a jótékony hatását, amelyet óhajtunk, hogy a mindennapi kéresem mindig meglehessen

Természetes dolog, hogy könnyebb az íróasztal mellől tanácsokat adni és még könnyebb gyűléseken és egyéb alkalmakon szónokolni a munkanélküliség, a nincstelenség és a kenyér-kérdésről szónokolni, mint valóban cselekedni.

Rettenetesen sötét, fekete, komor színekkel, ha megfestjük a valóságot, azt tapasztaljuk, hogy nem tudunk elég hűvek lenni a valósághoz, mert az emberi toll sohasem tudja a valóságot hiven elmondani. Vagy túloz, vagy szépít.

Egy a valóság. Az, hogy a magyar földön a nyomorúság tárja elénk a képét.

Nem kell ez alatt azt érteni, mintha földönfutóvá válna a nép; mintha éhhalál rémsége szakadna

Elragadóan szép, divatos levélpapír-ujdonosságok!

✓ A legkényesebb izlést is kielégítő különlegességek modern irodai szerekben ✓
✓ Művészi kivitelű képes levelező-lapok, eredeti felvételek után, legolcsóbb áron ✓
✓ Papírárak, gummibélyegzők, fényképészeti kellékek legnagyobb választékban ✓

Horváth Antal papirkereskedőnél Mindszent

rá, de jelenti a nyomorúság azt, hogy jóformán sehol sincsen elegendő kenyér, hogy ezen a télen, amelynek neki indulunk, több lesz az éhesen didergő, nyomorgó ember, mint máskor szokott lenni.

Hogy volna teendő?

Persze, hogy volna és természetesen, hogy van aki cselekszik. De az általános helyzetet megjavítani lehetetlenség. Ez az esztendő, míg egyfelől a pénzdrágaság által agyonnyomorított mindent, másfelől olyan terméseredményeket produkált a természetellenes időjárás következtében, aminél sokkal jobb kellett volna, hogy némileg ellensúlyozza a drágaság és a pénztelenség nehéz következményeit.

Ezen azonban nincsen módunkban változtatni. De vannak kötelezettségeink a jövőre.

A bibliából tudjuk, hogy Egyiptomban a hét böeszendő alatt folyton készültek a hét szükesztendőre.

A jövőre kötelez bennünket arra, hogy most már készüljünk föl arra erősszervezkedéssel, hogyha megegyeszen így reánk szakad az élet nehézsége, mint 1913. évben — akkor készen álljunk minden eshetőséggel szemben.

Az egyetlen ember csak pórszem, amelyet elfúj az élet az utból, mint pelyhet a szél — de ha a tömegek szervezkednek, szövetkeznek, a parányok összetették a maguk anyagi képességeiket, jöhet akár milyen földetrázó vihar, a mindennapi kenyere meg lesz, mindenkinek.

Ujra emelik

a vasuti szállítási díjtételt.

Csak a múlt esztendőben emelte az államvasut igazgatósága a vasuti díjtételeket és pedig ezt az emelést már megelőzte 1909-ben egy hasonló manőver.

Első ízben 30—40 százalékot tett ki az emelkedés, 1912-ben 10—25 százalékot, úgy, hogy ma a díjtétel több mint 50—60 százalékkal magasabb, mint 1909. előtt volt.

Ennek dacára azonban a vasut mégsem jövedelmez annyit, mint amennyit az emelkedés után vártak. Ez természetes is, mert a drágább szállítás mellett egyes áruk szállítása illuzóriussá vált.

Akkor már nagy volt a fölzdulás a díjtételek emelése ellen és nem is vitte keresztül a Máv. teljesen a díjtételek emelését. Ugyanis a kezelési költségeket, mázsálási, darabszám megszámlálási stb. illetékek, amik métermázsánként néhány fillért 4—8, 12—20 fillért tesznek ki, maradtak a régiben.

Most azután a Máv. végre fogja hajtani azt az újabb emelési akciót is és pedig legalább 100—150 százalékkal fogja emelni a kezelési költségeket, ami éppen elég, hogy jelentékenyen megdrágítsa újra az áruszállítást.

Mint hírlik a vasut a kezelési költségek emelését a tavaszra akarja életbe léptetni.

Községi jegyzők kitüntetése.

Már többször megemlékeztünk arról, hogy mintegy másfél év előtt megalkotott törvénnyel a földmivesek részére olyan nyugdíjintézmény állított fel, melyben legalább 10 évi tagság után mindenkinek 85 éves korától kezdve haláláig kijár az állandó biztos nyugdíj, tekintet nélkül arra, hogy az illető akkor tud-e még dolgozni, avagy nem: amikor pedig meghal a tag, családja még egyszer megkapja egy évi nyugdíját egy összegben, s ezenfelül a tag baleset ellen is biztosítva van.

Hogy ez az állami intézmény, mely a földmivesek nyugdíja név alatt nyert a nagyközönség előtt polgárjogot, az érdekelteknek mily rokonszenvével találkozott, annak legjobb bizonyítéka, hogy alig több, mint másfél éves fennállása óta máris jóval több, mint 21 ezer tagot számlál. Csendben, minden hivalkodás nélkül folytatva áldásos működését, egyszerűen az igazság meggyőző erejével hódította meg a földmivesek, gazdák és gazdasági munkások jobb elemeit zászlaja alá.

A magyar földmivesben kétségkívül megvan a józan ítélő tehetőség arra, hogy szeretettel csatlakozzék ahhoz, amit magára és családjára nézve áldásosnak ismer fel.

Mihelyt tehát a mostani tagok közül az öregebbek egy évtized mulva mind nyugdíjba kerülnek, nincs kétségünk az iránt, hogy minden egyes példa száz meg száz követőt fog maga után vonzani. De addig is, míg e kézzelfogható példák az ország minden vidékén meglesznek, azoknak, akik a magyar földmives hivatott szellemi vezetői, kik közül első sorban a lelkészeket, községi jegyzőket és tanítókat említjük fel, ha hiveiknek és községük lakosainak akarják, nemes feladatát képeznék, hogy erről az intézményről, melyet az állam áldozatokkal a magyar földmives jóvoltáért állított fel, a földmiveseket felvilágosítsák.

Az élethivatás ezen nemesebb értelemben való felfogásának fényes bizonyítékát adta a somogyvármegyei Látrány község körjegyzője, Takács István, ki átérzve a földmivesek nyugdíjának nagy jelentőségét, minden alkalmat megragadva oly buzgalommal és odaadással magyarázta lakostársainak ez intézmény áldásait, hogy fáradozásának a legfényesebb sikere lett, mert községe földmives lakosságának ugyszólván egész színeit-javát megnyerte a nyugdíjbiztosítás eszméjének.

Bár e lelkiismeretes gondolkodó tisztviselőnek legszebb jutalma az a tudat, hogy azt a száznál máris több embert, akit a tagok közé felvett, az ő jó tanácsa fogja 65 éves korában biztos nyugdíjhoz juttatni, önzetlen fáradozásáról

azonban a földmivelésügyi miniszter ur is tudomást szerzett és Takács Istvánt teljes elismerésének nyilvánítása mellett 200 korona jutalommal tüntette ki.

Ez a példa magában Somogyvármegyében sem áll már egyedül. Alig egy-két hó előtt ugyanilyen kitüntetés érte Szabady Bélát, Városhidvég község körjegyzőjét, akinek jóakarattal teljes buzgósaira községeiből közel másfélszáz földmives szerezte meg a nyugdíjról való gondoskodás áldását.

Ha nemcsak vidékenként egyes községi jegyző urak, de az ország minden részében a magyar társadalomnak mindazon tagja, aki tud a földmivesek nyugdíjának intézményéről s akinek alkalma van a földmivesekkel közvetlenül érintkezni, vagy pedig foglalkozása erre egyenest hivatottá teszi, feladatául tűznék ki, hogy kínáló alkalmakkor az érdekelteknek a jövőről való gondoskodás ezen legalkalmasabb módját figyelmébe ajánlja, akkor nem lehetne kétségünk a felől, hogy egy-két évtized alatt nem lesz a falukon szomorú öreg ember, aki a megélhetés nehéz gondjaival küzd, hanem a munkában és gondoskodásban eltöltött évek után az előregedéssel együtt fog járni a gondoktól mentes megelégedés.

HIREK

— **Megyebál.** A közelgő farsang legfényesebb bálja vármegyénkben kétségtelenül a megyebál lesz, melyet Csongrádvármegye tisztikara Cicatricis Lajosné: Windisch Ilona és Nagy Sándorné: Bolyó Blanka úrhölgyek védnöksége mellett igazi főúri pompával és fényvel január hó 10-én tart meg a vármegye székházának dísztermében, a megyében létesítendő tüdőbeteg-gondozók javára. — A megyebál meghívóinak előállításával lapunk műnyomdája lett megbízva, s azok lehetőleg még a karácsonyi ünnepek előtt lesznek kibocsátva.

— **Uj iskolák a megyében.** Jankovich Béla dr. közoktatásügyi miniszter nem mindennapi tanújelét adta Csongrádvármegyében az elemi népoktatás ügye iránt tanúsított jóindulatának. A miniszter különös súlyt fektet arra, hogy a népiskolai oktatási célra szolgáló épületek ne csak pedagógiai és közegészségügyi tekintetben, felleljenek meg a legmeszebbmenő kívánalmaknak, hanem külsőleg is magukon hordozzák a jóízű csinosság és tartósság bélyegét. Három új elemi állami népiskola fog épülni már a jövő évben Csongrádvármegye területén. Az iskolaépítésre a következők adtak be ajánlatot: 1.) A Sándorfalvaira: Kiss Bálint és Szabó Imre hmvásárhelyi vállalkozók 23 százalékos árendeménnyel; Kruslitz Mihály és társai hmvásárhelyi vállalkozók 17 százalékos emedeménnyel; Regdon Sándor szegedi építész 9 százalékos árendeménnyel; Csókássy Ferenc és társai szegedi vállalkozók az előirányzati összegért; Szabó

Mihály és László szentesi vállalkozók 11,92 százalékos ráfizetés mellett; Szabó Sándor és Bittó János szegedi vállalkozók 5,7 százalékos árendeménnyel mellett. — A tömörkényi iskolára: Mészáros János csongrádi vállalkozó 7,4 százalékos árendeménnyel mellett; Kiss Bálint és Szabó Imre hmvásárhelyi vállalkozók 4,1 százalékos árendeménnyel mellett; Regdon Sándor szegedi építész 6 százalékos ráfizetés mellett; Kacziba Ferenc csongrádi vállalkozó az előirányzati összegért; Szabó Mihály és László szentesi vállalkozók 4,79 százalékos ráfizetés mellett; Buday János szentesi vállalkozó az előirányzati összegért; Kozma Sándor csongrádi vállalkozó 2 százalékos ráfizetés mellett és Szabó Sándor és Bittó János szegedi vállalkozók 5 százalékos árendeménnyel mellett. — Az algyői iskolára: Kiss Mihály mindszenti vállalkozó 7 százalékos árendeménnyel mellett; Kiss Bálint és Szabó Imre 9,2 százalékos árendeménnyel mellett; Kolosi Péter és társai gyulai vállalkozók 12,5 százalékos árendeménnyel; Kruzslitz Mihály és társai 6 százalékos árendeménnyel mellett; Regdon Sándor szegedi építész 14 százalékos árendeménnyel mellett; Csókássy Ferenc és társai szegedi vállalkozók 8 százalékos árendeménnyel és végül Szabó Sándor és Biró János 12 százalékos árendeménnyel mellett.

— **Községi számadások felülvizsgálata.** Községünk számadásainak felülvizsgálása céljából e hó 11-én bizottság ült össze, melyen Korpás Pál espéres-plébános elnökölt. A bizottság tüzetesen átvizsgálta a község vagyoni állapotáról készített számadási okmányokat és mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Házasság.** Gémes Lajos helybeli fiatal, törekvő kereskedő e hó 27-én délelőtt lép házasságra Fábrián Etelka úrleánnyal a tiszasasi ev-ref. templomban. Sok szerencsét kívánunk az új párnak!

— **Uj egyesület Szegváron.** A magyar szent korona országai Vöröskereszt Egyesületének szegvári fiókja Dr. Dósa István h. főszolgabíró kezdeményezésére és felhívására a közelmúlt napokban megalakult 10 alapító, 52 rendes és 12 rendkívüli, tehát összesen 75 taggal. Elnökké egyhangulag megválasztott Hatvani Endre, női társelnökké özvegy Kamocsay Lászlóné, alelnökké Matytyassovszky Márton, női alelnök László Lajosné, titkár László Lajos, gondnok Gila Pál, jegyző Ternay György, pénztárnok Vangel Ignác; orvosok Dr. Bárdos Jenő és Dr. Truskovszky Gyula. Választmányi tagok: Orosz János, Korpás Pál, Szilády Géza, Kamocsay Sándor, Farkas János (bíró), Lichtsein Sándor, Kránczy Ferenc, Anderkó András, Csányi Ferenc, Mattyasovszky Márton, Hatvani Endre, Farkas György; a nők közül: Mattyasovszky Mártonné, Kovács Jenőné, Kránczy Ferencné, László Lajosné, özvegy Ángyán Zoltánné, Nagy Mária (postamesterné), Marsóvszki Mihályné, özvegy Kamocsay Lászlóné, Mórócz Etelka, Ternay Györgyné, Pozsgai Istvánné, özvegy Berkecz Sándorné. Megyei

választmányi tagok az elnök és a női társelnök. Az ekként megalakult fiókegylet 1914. évi január hó 1-én kezd meg működését.

— **Eljegyzés.** Ágoston Lajos, helybeli fiatal fodrászmester e hó 7-én jegyet váltott Mihály Etelkával, Mihály József Mindszenti iparos kedves és szép leányával. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Nagy György tolvaját elfogták.** Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Nagy György dr.-tól, az Országos Kossuth-párt elnökétől, amikor még Hódmezővásárhelyen ügyvédeskedett, elloptak ezer koronát. A gyanu Bucsák Imre pincérre esett, de egész a mai napig nem tudták megtalálni. Tegnap Bucsákot a budapesti rendőrség elfogta. Kihallgatásakor beismerte a lopást és azt mondotta, hogy a lopott pénzt az utolsó fillérig Szegeden elmulatta. Letartóztatták.

— **Hirdetmény.** A tiszántuli járás szolgabírói hivatala közölni teszi, hogy a Mindszent község területén lakó iparosok és kereskedők választási névjegyzéke jogérvényesen megállapítván, az 1914. évi január 1-től kezdődőleg egy évi időtartamra jogosultsággal bíró iparhatósági megbízottak választása céljából a választási eljárás a mindszenti ipartestület helyiségében folyó évi december hó 20. napjának d. e. 9 órájától ugyancsak d. e. 11 órájáig fog lefolytatni. Miről a választók oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy az említett időn túl beadott szavazatok figyelmen kívül hagyatnak. Mindszent, 1913. december 11. Dr. Dósa, főszolgabíró.

— **Uj cigaretta.** A dohányjövédék legközelebb ismét új cigarettát fog forgalomba hozni, amelynek Miriam lesz a neve. Az új cigaretta darabonként 5 fillérért lesz kapható és kiállításuk szebb lesz, mint az eddig forgalomban lévő szivarkáké.

— **Karácsonyi bál.** Mint lapunk múlt számában előre jeleztük, a mindszenti ács munkások szakszervezete e hó 26-án, karácsony másnapján bált rendez, mely az évvégi mulatságok között mindig igen jól szokott sikerülni. Az idei bál iránt is igen nagy az érdeklődés, mert az agilis rendezőség most is mindent elkövet a bál érdekében. A meghívók a közelmúlt napokban lettek kibocsátva, de akik tévedésből meghívót nem kaptak volna és arra igényt tartanak, bizalommal forduljanak a rendezőség bármely tagjához, ahol intézkedés történik azonnal a mulasztás pótlása iránt.

— **Elfogták a templomrablót.** A múlt vasárnap este Oroszázán egy éjjeli mulatóban elfogták a mindszenti és szegvári templomok rablóját. A gonoszlelkű fosztogató, aki néhány nappal előbb még katonarab volt és onnan megszökött, igen érdekes módon került hurokra. A sötétség beálltával egy ottani nagyobb kereskedést akart kifosztani, hova a padlásról akart lejutni, mivel másképp sehogysem boldogult. Már szerencsésen fel is jutott a padlásra, mikor a furcsa éjszakai zöreire figyelmes lett egy

inasgyerek, aki zajt csapott. A munkájában megzavart rabló rögtön elmenekült, de a fiu utánasurrant és kileste: hová megy? Egyenesen a mulatóba tartott, ahol szinte két kézzel szórta a pénzt. A fiu rendőrt hívott és ott letartóztatták a viharosmultu haramiát, aki alig néhány nap alatt 16 betörést követett el. Szinte büszkeséggel mondta el a csendőrségen, mily nagy tervei vannak a jövőre nézvést. Mert az igazi munka csak akkor kezdődik! Addig a börtönben majd elmélkedik ennek a nagy tervnek végrehajtása felől. Székurt Györgyöt, a biharmegyei haramiát, a csendőrség Mindszentre is elhozta. Mikor az általa kirabolt templomba is bekisírték és ott egy fel nem tört perselyt megpillantott, sajnálatát fejezte ki afölött, hogy ezt a perselyt a rablás éjszakáján nem vette észre. Majd jövőre figyelme- sebb lesz! A csendőrségnek nem nagy gondot okozott a vallatás, mert minden gonosztettét beismerte, sőt bizonyos büszkeség fogta el, amint gonosz munkájának és jövőbeni terveinek részleteit elmondta. Minden jel arra mutat, hogy Székurt György, a rablótörőbe visszavitt haramia nem épeszü.

— **Gondozzuk rétjeinket.** A római nemzetközi mezőgazdasági intézet közleményei legutóbbi számában ismerteti a karinthiai havasi legelőkön végzett műtrágyázási kísérletek eredményeit. E havasokon az istállótrágyával egyedül, vagy a kettő keverékével trágyázva, az átlagos termések hektáronként 1908-ban 969 kg.-ról 2730 kg.-ra, 1909-ben 1100 kg.-ról 3010 kg.-ra 1910-ben 1759 kg.-ról 2678 kg.-ra, 1911-ben 2460 kg.-ról 3530 kg.-ra, 1912-ben 1335 kg.-ról 2139 kg.-ra emelkedett, s a 12 rét közül nem egy ötszörös-hatszoros termést adott a műtrágyázás következtében, s a termett széna minőségileg is sokat javult. Most volna nálunk is annak az ideje, hogy gazdáink rétjeiket és legelőiket keresztül-kasul megboronálják s káliszuperfoszfáttal beszórják, s így azok termését már a jövő évben megkét-szerezze.

— **Az Apolló-mozi ünnepi előadásai** minden várakozást felülmúltak. Vasárnap a színterem szűknek bizonyult és igen sokan nem kaptak már helyet. De jó volt a hétfői előadás is, mert a nézőtermet színültig megtöltő közönség teljesen meg volt elégedve nemcsak az előadással, hanem a magyarázattal is, ami Freund üzemből vezető javára irandó. Ma este szintén kitűnő képek kerülnek vetítésre, amire felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **Száj- és körömfájás ellen-szere.** Németországban egyik tudós ragadós száj- és körömfájásnak igen hathatós ellenszerére akadt. Igen sok szakember vallja azt a nézetet, hogy a bacilusok bizonyos mérges anyagot, az u. n. toxint termelnek és az a mérges anyag oltja ki az állat életét. Az a tapasztalat, hogy némely állat nem kapja meg a betegséget, még akkor sem, ha valósággal inficiálják, arra a

következtetésre adott okot, hogy az ily állatban bizonyos antitoxinok vannak, melyek a mérges bacillust kipusztítják. Egy Fáber nevű német állatorvos észlelte legelőszőr azt, hogy az olyan állat teje, mely a beteg állat nyálával a száján be-dörzsölve sem betegedett meg, — gyógyszerként hatott a beteg állatokra. Az ily fertőzésre nem reagáló állat tejében tehát antitoxinnak kell lennie. Az észlelt esetenken gyors és meglepő javulás állott be. Naponta háromszor 1—2 litet főtelen nyers tejet adtak be az állatoknak.

Karácsonyi ajándékok!

Aranygyűrűk, fülbevalók, nyakláncok és órák; valódi ezüst evőeszközök, kínai ezüst cukor-tartók.

Valódi tajtékpipák

olsón és jótállás mellett a legszebb kivitelben kaphatók:

Széles István

órás és ékszerész-nél,
Mindszent,
az új takarékkal szemben.

Órajavítások olsón és szakszerűen eszközöltetnek, jótállás mellett. — Egy jó családból való fiu órás és ékszerész tanoncnak felvétetik. . .

— **A vonat elé vetette magát.** Szaszko Julianna negyvenöt éves kisteleki asszony tegnapelőt este a szeged-budapesti személyvonat elé vetette magát a csöngőlei állomáson. A vonat kerekei darabokra tépték a szerencsétlen asszonyt. Állítólag életunságból követte el a tettét. A holttestet a kisteleki hullaházba vitték.

— **A jövő évi naptárból.** Az 1914-ik év csütörtöki nappal kezdődik és csütörtöki nappal végződik. A farsang elég hosszú lesz, mert január 7-től február 24-ig, vagyis hat hétig fog tartani. Husvét napja április 12-én, pünkösd május 31-én lesz. A husvét és pünkösd kettős ünnepeken kívül kettős ünnep lesz még gyertyaszentelőkor, Péter-Pálkor és Nagybaldogasszonykor, míg karácsonykor hármas ünnep fog lenni. Napfogyatkozás kettő és holdfogyatkozás is kettő lesz a jövő évben, melyek közül nálunk csupán az egyik nap- és egyik holdfogyatkozás lesz látható. És pedig a holdfo-

gyatkozás március 12-én, a napfogyatkozás pedig augusztus hó 21-én. Mint ritkán előforduló dolgot, megemlítjük azt is, hogy jövő évben a zsidó husvét és pünkösd ugyanazon napra esik a katolikus husvétal és pünkösddelel.

ELADÓ BOR!

Saját termésű, igen jó minőségű boraimat kisebb, vagy nagyobb mennyiségben — esetleg literenkint is — eladom.

Venni szándékozók forduljanak

Zámbó Pál

tulajdonoshoz.

Horváth Gyula-utca 91 szám.

— A horgosi kocsmahősök.

Berta Péter horgosi legény, a hirhedt Radics-familia tagja, ez év augusztus ötödikén két barátjával Vas Károly horgosi kocsmájában mulatott. A kocsmában mindenbe belekötöttek, a sörös üvegekkel bevették az ablakokat, az üvegdarabokkal pedig a kocsmárosné dobálták meg, mikor pedig a fizetésre került a sor, elfutottak. A kocsmáros rendőrré küldött, aki a körtöltésen utol is érte Berta Pétert. A legény azonban nem hagyta magát bekisérni, hanem nekiesett a rendőrnek és karját elvette. Végre a rendőr úgy szabadult ki veszedelmes helyzetéből, hogy füttyjelzésre elősiető társai kimentették. A szegedi törvényszék tegnap hatóság elleni erőszakért Berta Pétert hét hónapi börtönre és száz korona pénzbüntetésre ítélte.

2 drb. Mindszenti Hitel-szövetkezeti részvény, melynek értéke teljesen be van fizetve, idei osztalékkal együtt 100 koronáért eladó!
Cím e lap kiadóhivatalában.

A „MINDSZENTI LAP“
☺ telefonszáma : 9. ☺

A Mindszenti Takarékpénztár

igazgatósága a Takarékpénztár tulajdonát képező, a régi vásártéren levő

Annus-féle beltelket eladni szándékozik.

Az érdeklődők a hivatalos órák alatt az intézetben nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

AZ IGAZGATÓSÁG.

— A fixirozás — becsület-sértés. Szegedről jelentik: Flaschner Lajos kereskedelmi ügynök a korzón feltűnően fixirozta Simon Antalnét egy szegedi vendéglős feleségét, aki a villamos megállónál a férjére várakozott. A férfi megszólította az asszonyt, aki erre napernyőjével alaposan elpáholta. A járásbíróóság tizennégy napi fogházra ítélte el Simonnét testi sértés miatt. Az ügynöknek ugyanis egy oldalbordája tört be az esernyő-csapások súlya alatt. A törvényszék tegnap megváltoztatta azt az ítéletet. Simon Antalnét mindössze becsületsértésért ítélte el husz korona pénzbüntetésre, de az ítélet végrehajtását fölfüggesztette. Ezzel szemben Flaschner Lajost becsületsértésért ötven korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet megokolása azt mondja, hogy ha egy tisztességes nőt az utcán feltűnően fixiroznak, megszólítanak, a nőnek joga van nyomban elégtételt venni. Az ítélet jogerős.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

Eladó vendéglő és ház

Mindszentben, a főútnál levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

Saját acetylen világítás! Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy haszonbérbe kiadom!

Ház eladás.

Mindszentben, a vásártér mellett levő, III. ker., Helfy-utca 235 számú házamat kedvező feltételek mellett örök áron eladni szándékozom. Az épület áll: 1 üzlethelyiség, 4 szobás lakás, 3 konyha, 3 éléskamra, hármass nagy sertésól, vízvezeték és 251 négyszögöl telekből. Venni szándékozók forduljanak **Vida Jánosné** tulajdonoshoz.

Vizit-
fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképészeti műtermében Mindszentben

Papirkereskedő tanulóknak
egy intelligens, jó fiú felvétetik
Horváth Antal papírárusnál

MODERN BÉLYEGZŐT
ruggantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít
HORVÁTH A.
gümmibélyegzőgyára
Mindszent

AZ EST
a legjobb magyar napilap.
Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híven beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit
a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST
megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.
Ára 6 fillér.

Benzinmotor
két lóerős, kisipari célra igen alkalmas, teljesen kifogástalan állapotban van, szavatosság mellett **500 koronért eladó.**
Cím lapunk kiadójánál megtudható

Modern iparosok és kereskedők
régóta tudják, hogy árúik, illetőleg készítményeik csak hírlapi közzététel által lehetnek ismeretesek a nagyközönség előtt. Mert a hirdetés által sokkal nagyobb forgalmat érnek el s jólétben, vagyonban gyarapodnak! ☺☺
A hirdetés tehát minden kereskedőnek és iparosnak csak hasznára lehet. Hogy segítséget nyújtunk mindenkinek, a hirdetések árát mérsékeljük s olcsó árajánlattal szívesen szolgálunk.

MINDSZENTILAP
kiadóhivatala

Szucz József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged
Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10: (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésre módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani**
M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövettüggönyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszirozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavítanak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szorin kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.
Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztemek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálom.

Szíves megrendeléseket kér
Szucz József, vegyirtisztító és kelmefestő.
Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Intelligens kiszolgáló leány
papirkereskedésembe jó fizetés mellett felvétetik. ... Aki az irodai munkákban is jártas, előnyben részesül. ... Horváth Antal, Mindszent

1375/1913. sz.
Hirdetmény.
Szegevár községnek a szentes—hmvásárhelyi törvényh. műut mellett fekvő, kitűnő minőségű, rendesen trágyázott s kataszterileg háromnegyed részben II., egynegyed részben IV. osztályu 102⁴⁶⁸/₁₆₀₀ hold **szántóföldje, kisebb-nagyobb részletekben, esetleg egy tagban, ajánlattevés útján, eladó.**
A venni szándékozók felkéretnek, hogy ajánlataikat, katasztr. holdban számított terület megjelölésével sziveskedjenek megtenni s az alulírott községi elüljárósághoz **ez évi december hó 31-ig** megküldeni.
Szegevár, 1913. november 23.
Községi elüljáróság.

Apró Ha igazán jó
hirdetéseket
lapunk kiadóhivatala
1 koronáért
közöl. Ilyen hirdetés legfeljebb-30 szó lehet Azontul minden szó 6 fillérbe kerül ☺☺
Eljegyzési
vagy esküvői értesítések közzétételi díja
két korona.

Ha igazán jó
teát, rumot, konyakot, liköröket stb vásárolni szándékozik: bizalommal látogassa meg ::::
Steindl János
a község házával szemben levő kereskedését
A kiszolgálás pontos és olcsó
Minden kedden friss virsli!

Sziléziai dió-koksz
a mindszeinti vasutálománál kimerve és átadva métermázsánkint
4 korona 80 fillér

Felaprózott tüzifa
kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánkint
2 korona 80 fillér

Nagy darabos porosz cséplőszén
métermázsánkint
4 korona

Kardos vásártéri gőzmalma és fakereskedése, Mindszent.